

UCHWAŁA Nr 7/nk/2022
Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 15 grudnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia Apelu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich o wyłączenie bibliotek publicznych z listy jednostek sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 37. ust. 3. Ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej

Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich uchwala Apel skierowany do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie wyłączenie bibliotek publicznych z listy jednostek sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 37. ust. 3. Ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej.

Apel stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

Zarząd Główny
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

Apel Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich o wyłączenie bibliotek publicznych z listy jednostek sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 37. ust. 3. Ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej

Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich zwraca się do Pana Ministra z wnioskiem o zainicjowanie zmian w „Ustawie z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej” (Dz.U. 2022 poz. 2127) w zakresie wyłączenia bibliotek publicznych z listy jednostek, o których mowa w art. 37. ust. 3. niniejszej ustawy, tj. jednostek zobowiązanych do osiągnięcia w 2023 r. celu oszczędności 10% energii elektrycznej.

Pragniemy zwrócić uwagę, że charakter działania biblioteki powoduje, iż w większości z nich energia elektryczna wykorzystywana jest w zdecydowanej przewadze do oświetlenia budynku, ewentualnie zapewnienia komfortu cieplnego (ogrzewanie lub klimatyzacja), a w niewielkiej części także do zasilania stanowisk komputerowych. Pozostałe odbiorniki energii elektrycznej zazwyczaj w bibliotekach stanowią margines poboru. Natężenie oświetlenia, a także zapewnienie komfortu cieplnego powiązane jest natomiast z normami i przepisami dotyczącymi zapewnienia odpowiednich warunków w pomieszczeniach. Nie ma zatem możliwości by w czytelniach bibliotek wprowadzić półmrok, a w tych ogrzewanych elektrycznie obniżyć temperaturę poza wymagany przepisami zakres. Biblioteka nie użytkuje natomiast maszyn i urządzeń, których część można byłoby wyłączyć, by uzyskać 10% oszczędności energii nie ograniczając komfortu przebywania w pomieszczeniach poza normatywny zakres. Zatem jedynym sposobem sprostania wymogom ustawy jest drastyczne ograniczenie godzin otwarcia bibliotek, lub też zamykanie bibliotek - jak wynika z przedstawionych wyliczeń niektórych placówek średnio nawet do około miesiąca w roku. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że biblioteki są w wielu miejscach nie tylko jedynymi instytucjami zapewniającymi dostęp do kultury, ale i jedynymi placówkami, które stały się dla wielu mieszkańców „trzecim miejscem” - poza domem i pracą lub szkołą. Zapewniają nie tylko dostęp do literatury, informacji, edukacji, ale wpływają na budowanie więzi społecznych w społecznościach lokalnych, w których są osadzone. To efekt lat pracy bibliotekarzy oraz ciągłego podnoszenia poziomu polskich bibliotek, możliwego m.in. dzięki realizowanym długofalowo przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego programom dotacyjnym.

Czy warto zatem zaprzepaszczać dorobek ostatnich lat zmuszając biblioteki do zamykania się w określone dni, lub do drastycznego ograniczania godzin otwarcia? Najprościej przy tym zapewne byłoby zacząć od zamykania bibliotek we wszystkie weekendy, jednak pragniemy zwrócić uwagę, że byłoby to sprzeczne z założeniami Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, który ogromny nacisk kładzie właśnie na sobotnie otwarcie bibliotek.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, w trosce o naszych użytkowników, ale też o zachowanie elementarnego dostępu wszystkich Polaków do kultury zwracamy się do Pana Ministra z wnioskiem o zainicjowanie zmian legislacyjnych mających na celu wyłączenie bibliotek, podobnie jak już obecnie części innych jednostek sektora finansów publicznych, z obowiązku uzyskania celu oszczędności energetycznej określonego w art. 37. ust. 3. przedmiotowej ustawy.

W imieniu Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

dr Barbara Budyńska, Przewodnicząca